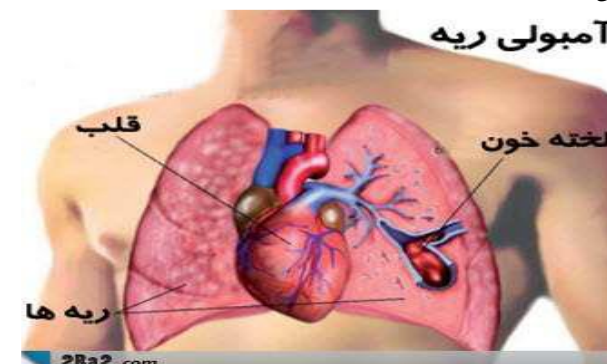

آمبولی ریه چیست؟

آمبولی ریه وجود لخته خون یا چربی (به ندرت) در یکی از شریانهای است که به بافت ریه ها خونرسانی می کند. لخته خون در ابتدا در یکی از وریدهای عمقی پا یا لگن شکل میگیرد. آمبولی چربی معمولا به دنبال شکستگی استخوانهای دراز ایجاد می شود. لخته خون یا آمبولی چربی از طریق جریان خون به یکی از شریانهای مشروب کننده بافت ریه رسیده و در آنها مستقر می شود. این پدیده باعث انسداد رگ مزبور و در نتیجه کاهش توانایی تنفس و گاهی تفریب بافت ریه می گردد.

علل:

لخته شدن خون در وریدهای عمقی هر زمان که خون در داخل ورید

تجمع یافته و به فوبی جریان نداشته باشد می تواند ایجاد شود.

علائم شایع:

- تنگی نفس - کوتاهی نفس - قطع ناگهانی نفس

- درد قفسه سینه

- سرفه گاهی همراه با خلط فونی

- تب خفیف

- افتلال ذهنی

- تندی ضربان قلب و سیانوز

- قبل از بروز علائم فوق معمولا تورم و درد در پاها وجود دارد.

عوامل افزایش دهنده خطر:

- سن بالای 60 سال

- نشستن در یک وضعیت ثابت به مدت طولانی مثلا طی

مسافرت با ماشین یا هواپیما

- استراحت طولانی در بستر در اثر بیماری

- چاقی

- افزایش غلظت خون

- بارداری و مصرف قرص های ضد بارداری

- شکستگی استخوان

- استعمال دخانیات

- بیماریهای قلبی

- جراحی به خصوص جراحی ناحیه لگن

- زایمان

- سرطان

تشخیص:

علاوه بر معاینات بالینی، بررسی های تشخیصی شامل:

رادیوگرافی قفسه سینه، آتزیوگرافی ریه، نوار قلب، آکو کاردیوگرافی، اسکن ریه،

آزمایشات خون

پیشگیری:

1- استراحت طولانی مدت در بستر طی بیماریها خودداری کنید. پس از جراحی هر

چه سریعتر حرکت اندامهای تحتانی و راه رفتن را شروع کنید. در طی دوران نقاهت

بیماریها از جوراب کشی یا باند کشی استفاده کنید.

2- خودداری از استعمال دخانیات

3- در طول سفر هر 2 - 1 ساعت مدتی ایستاده و راه بروید

4- حفظ وزن ایده آل

5- اجتناب از آسیب و ضربه زدن به بدن به خصوص در پاها و لگن

درمان دارویی:

شامل استفاده از داروهای ضد انعقاد مثل: هپارین، انوکسپارین (لگزان)،

وارفارین.

درمان غیر دارویی:

الف- یک صافی در داخل ورید ایوف تحتانی (ویدی که خون را از اندامها

به سمت قلب باز می گرداند) گذاشته می شود. این ابزار فونی را که به

قلب و بعد به ریه برمی گردد را صاف کرده و لخته را نگه داشته و از

آمبولی پیشگیری می کند.

ب- برداشتن لخته از رگ مسرود شده.

درمانهای حمایتی:

1- استفاده از جوراب کشی یا باند کشی در پاها

2- در هنگام خوابیدن پاها را بالاتر از سطح بستر قرار دهید.

3- از ایستادن، نشستن یا غیر فعال بودن به مدت طولانی به علت

تشکیل لخته خودداری نمایید.

4- به منظور بهبود جریان خون پاها را مرتب ورزش دهید (در صورت

عدم وجود لخته در پاها)

5- باید توجه داشت که راه رفتن و ورزش محدودیت دارد.

به نام خالق هستی بخش

مرکز آموزشی درمانی حافظ

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان: آمبولی ریه

تهیه کنندگان: فرشید ابراهیم پور - کارشناس پرستاری

مehسا چوبدار - کارشناس پرستاری
تایید کننده: دکتر سید محمد علی قیومی (فوق تخصص بیماریهای ریه)

منبع: پرستاری بیماریهای تنفس داخلی جراحی برونر سوارث 2018

تاریخ تدوین: اردیبهشت 1403

تاریخ بازنگری:

مصرف می کنند (نظیر آسپرین یا وارفارین) از مصرف خودسرانه داروهای دیگر پرهیز کنید.

در صورت بروز موارد زیر در طول درمان به پزشک خود مراجعه کنید:

- هرگونه علائم فونریزی از بدن نظیر: کبود شدن نواحی مقلف پوست، خون مردکی در پوست، استفراغ فونی، ادرار فونی، فونریزی از لثه و بینی، مدفوع سیاه رنگ، فونریزی غیر طبیعی در بین دو سیکل عادت ماهانه.

- درد قفسه سینه

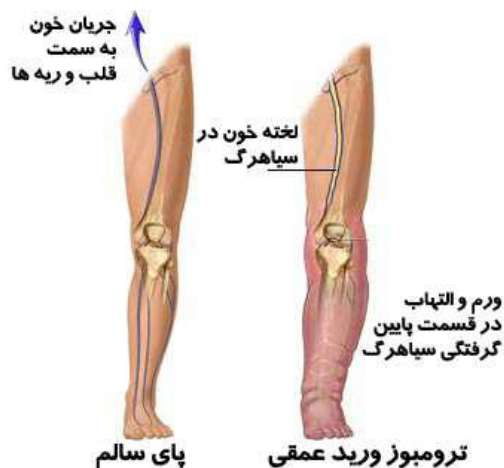
- سرفه همراه با خلط فونی

- کوتاهی و تنگی نفس

- تپش قلب

- افزایش وزن به طور مداوم و غیر قابل توضیح

- تشنید تورم و درد ساق پا (به خصوص در صورتیکه انگشت شست پا را به طرف عقب بکشید درد عضله ساق پا بیشتر می شود).

6- در بیمارانی که قادر به انجام ورزش یا نیستند باید افراد دیگر ورزش پا را به صورت غیر فعال به وسیله فم و بازکردن پای بیمار از ناحیه قوزک پا و زانو انجام دهند.

7- با پاهای آویزان یا جمع شده ننشینید.

8- سرفه کنید و تمرینات تنفس عمیق انجام دهید این کار باعث جلوگیری از کلاپس ریه می شود (روی هم افتادن بافت ریه).

9- سعی کنید از افتادگی و ضربه زدن به بدن اجتناب شود جهت پیشگیری از فونریزی داخلی یا خارجی به علت مصرف داروهای ضد انعقاد.

16- استفاده از میوه و سبزیجات تازه و غذاهای کم چرب

11- استفاده از اکسیژن در صورت نیاز.

خبر خوب این است که اغلب لخته در عرض 14 روز حل می شود.

پند نکته در بیمارانی که داروهای ضد انعقاد مصرف می کنند:

- داروها را طبق نظر پزشک مصرف کنید.

- آزمایشات INR, PT را به طور مرتب چک کنید.

- بسته به عوامل فطرزا ممکن است 3 تا 6 ماه و گاهی تا رفع عامل فطر اصلی ویا تا پایان عمر وارفارین مصرف کنید.

- بیمارانی که آمبولی عفونی دارند لازم است که آنتی بیوتیکها را به موقع مصرف کنند و نیازی به داروهای ضد انعقاد ندارند.

- به علت تداخلات دارویی در افرادی که داروهای ضد انعقاد